

Dni Regionálneho združenia obcí Hornád

Foto na strane: Elena Molnárová

Nástup starostov

Prírodný amfiteáter Skároš 16.09.2007

A bolo veselo

Dňa 16.9.2007 sa uskutočnil celodenný program v rámci 5.ročníka Regionálneho združenia obcí HORNÁD. V dopoludňajších hodinách so začiatkom o 10.30 hod. sme sa so všetkými starostami regiónu HORNÁD po prvýraz zúčastnili Ekumenickej bohoslužby, ktorú celebrowali: dekan arcidiecézy Košice-Juh **PaedDr. ICDr Ferdinand JURČIŠIN PhD.** a otec duchovný reformovanej cirkvi **Mgr. Samuel KNEŽO**. Tento historický okamih zanechal v nás hlboký duchovný zážitok. Popoludňajší program sa začal o 13.30 hod., kde sme si mohli pozrieť ukážky z folklóru, bojového umenia a moderných tancov. Z folklóru sa nám predstavili ženské a mužské spevácke skupiny nielen z okolitých obcí, ale aj ženská spevácka skupina zo susedného Maďarska. Cezhraniční susedia nás prekvapili krásne znejúcimi ľudovými piesňami v našej rodnej slovenčine. Program pokračoval vystúpením dychovej hudby z Trsteného pri Hornáde, ako aj vystúpením starostu Košickej Polianky so svojou skupinou Man-

delinky a mnohých ďalších účinkujúcich, ktorí vytvorili príjemnú atmosféru. V samotnom závere programu sa predviedla hudobno-zábavná skupina Ščamba. Aj počasie nám prialo, čo nás veľmi tešilo.

Ing. ŠTEFAN ELIZEUŠ

Uvítací príhovor starostu obce Skároš

Starosta obce informuje

V minulom čísle našich novín sme vás podrobne informovali o aktivitách obce v investičnej výstavbe ako aj drobných akciách stavebného charakteru. V spomínanom článku som slúbil, že zrealizujeme parkovisko na začiatku obce oproti cintorínu v časti Buzice, čo sa nám aj do sviatku Všetkých svätých podarilo. Dúfam, že to prispeje ku komfortu návštevníkov cintorína ako aj ku bezpečnosti. Rozhodovali sme sa o tom, aký povrch parkoviska použiť. Zatrávňovacie prefabrikáty uchovávajú zeleň, ale nakoniec sme sa rozhodli pre veľkoformátovú zámkovú dlažbu, aby parkovisko mohli používať deti ako ihrisko.

V jesennom období sme z prostriedkov, ktoré sme získali z Programu obnovy dediny, odstránili staré korene na futbalovom ihrisku a vysadili nové stromy 23 kusov listnatých pôvodných druhov. Mal by to byť začiatok zásadnej rekonštrukcie celého areálu. Verím, že v spolupráci s výborom futbalového oddielu zmeníme ihrisko na úroveň doby. Chcel by som oceniť snahu

členov vedenia našich futbalistov, ktorí sa cez svoje kontakty usilujú získať prostriedky na multifunkčné ihrisko. Obec projekt na Úrad vlády SR podala, avšak tentoraz sme neboli úspešní. O plánoch na budúci rok vás budeme informovať po schválení rozpočtu obce. Komisie obecného zastupiteľstva pripravujú výdavkové časti a predpokladám, že rozpočet bude schválený v decembri.

Mnohí sa informujú o stave príprav na budovanie obecnej kanalizácie. Projekty sú prakticky hotové a spolu s ešte jednou obcou nášho okresu by sa stavba mala realizovať v termíne 2009-2011. Financovanie bude z Kohézneho fondu EÚ a zo zdrojov vlády a vodárenskej spoločnosti. Prípravu stavby čiastočne komplikujú nejasnosti okolo určenia ČOV, do ktorej by sme mali byť napojení. Situáciu pravidelne sledujeme a aktívne vstupujeme do procesu prípravy tak, aby sa teoretické predpoklady stali skutočnosťou.

Ing. ŠTEFAN PETRIK

Z inosti seniorov

Seniori pokračujú vo svojich aktivitách, aby splnili všetko, čo si predsavzali. Blíži sa totiž 1. výročie existencie Klubu seniorov vo Valalíoch. Od poslednej informácie o svojej činnosti v obecných novinách sa seniori stretli dvakrát na členskej schôdzi. Ich náplňou bolo prehodnotenie činnosti, príprava ďalších akcií a posedenie s jubilantami. Okrúhle výročie oslavovali pani Anna Baková, Paulína Hudáková a pán Ján Sabol. Vážime si, že pán starosta Ing. Štefan Petrik si popri všetkých svojich povinnostiach vždy nájde voľný čas aj pre seniorov. S kyticou zablahoželel oslávencom v mene všetkých prítomných a poprial im do ďalších rokov len to najlepšie. Po káve, zákusku a chlebičku nasledovalo príjemné posedenie.

Nezabúdame ani na kultúrne a duchovné vyžitie. Svedčí o tom účasť na odpuste v Levoči, Starých Horách a prehliadka unikátneho betlehema v Rajeckej Lesnej. 13. novembra navštívime divadelné predstavenie Charleyho teta a v decembri zasa Ženský zákon. No a ako ináč, nenechali sme si ujsť ani nákupy v Poľsku. Plný autobus členov aj nečlenov sa v dobrej nálade a s plnými taškami vrátil v popoludňajších hodinách šťastlivo domov.

V decembri si pripomenieme 1. výročie založenia našej organizácie, ale o tom už nabudúce.

Mgr. M. ONDRUŠKOVÁ

Z našej e-mailovej pošty

Tak som si v lete vykračoval po sídlisku, oproti mne dve slečinky (dačo okolo 17-18) a spustili "československy", či neviem o dajakej brigáde... a kde je to a tamto... atď a že ako to, že rozprávam slovensky, pýtam sa, že odkiaľ dievčatá, jedna hovorí, že z Košíc a tá druhá, že z Valalík, (meno nebudem uvádzať), trocha sme dali reč a pokračovali ďalej.... Takže Valalíčana človek nájde všade!

Zdravím Vás a prajem úspech vo Vašom konaní.

S pozdravom

Ing. ŠTEFAN RYCHTÁRIK, BRNO

Zmeny pri vybavovaní matričných dokladov

Zrušením krajských úradov k 1. októbru 2007 sa zmenili niektoré právne normy a z nich vyplývajúce kompetencie úradov. Pôsobnosť Krajského úradu v Košiciach, ktorý sídlil na Komenského 52 v oblasti matrik, tak prešla na Obvodný úrad Košice-okolie, ktorý sídli na Hroncovej 13. Na obvodnom úrade odteraz overujú úradné výpisy z matrik na použitie v cudzom štáte. To znamená, ak občan potrebuje napríklad rodný list na použitie v zahraničí, ten musí byť opatrený tzv. apostillnou pečiatkou. Tieto apostillné pečiatky teraz vydáva obvodný úrad namiesto krajského úradu.

REGINA TÓTHOVÁ

Valalická krojovaná paráda 2007

V nedeľu 7. októbra 2007 sme v Kultúrnom dome vo Valalíkoch privítali krojované ženy, ale aj ostatných milovníkov tradičnej ľudovej kultúry na 2. ročníku Valalickej krojovanej parády, ktorú naša obec usporiadala v spolupráci s Krajským osvetovým strediskom v Košiciach, Klubom milovníkov autentického folklóru, pod záštitou odboru kultúry Košického samosprávneho kraja. Hlavnou myšlienkou podujatia bolo vzdať hold kroju a ženám, ktoré tento tradičný odev našich starých mám nosia dodnes.

Na úvod bohatého programu nám zaspievala ženská spevácka skupina PARADNE NEVESTI z Valalík. Nasledoval príhovor starostu obce Valaliky Ing. Štefana Petrika, v ktorom privítal krojované ženy z Valalík, ako aj ostatných pozvaných hostí odedých v kroji (kroj bol podmienkou vstupu do sály).

Ing. Milan Tóth bol hlavným iniciátorom myšlienky usporiadať toto ojedinelé podujatie, zhodnotil minulý ročník z pohľadu spoločenského a Ing. Slavomír Ondejka z pohľadu odborného.

Dedinská folklórna skupina VINICA z Myslavy, ktorá sa venuje výhradne starým myslavským zvykom, nám predviedla v dvoch častiach hudobno-slovné pásmo „Svadba z Myslavy“ (celý obrad svadby od sviečkového tanca až po „začepenie“ nevesty), s ktorým sa tento rok úspešne prezentovala aj v Poľskom Krosne na podujatí „Karpatskie klimaty“.

Príjemným spestrením programu bol rozhovor moderátorky večera Heleny Jakabovej s Martou Kölbeovou (členka folklórnej skupiny Hrabina), ktorá na dvoch živých figurínach prezentovala tradičný kroj a zvyky z Myslavy. Zaspievala sólistka pani Anna Eliášová z Valalík.

Neskôr pani PhDr. Klaudia Bugánová z Východoslovenského múzea v Košiciach charakterizovala odev v Abovskom regióne z pohľadu etnografky.

Nasledovala druhá časť vystúpenia folklórnej skupiny VINICA a večera. Tú navarili a tradičné „langoše“ napiekli členky speváckej skupiny PARADNE NEVESTI.

Nechýbala dobrá ľudová zábava. Do tanca, ale aj do spevu hrala ľudová hudba ŽELEZIAR z Košíc. Oživením večera bol tanečný dom pod vedením Ing. Slavomíra Ondejku, ktorý predvádzal a učil prítomných tance z Valalík a Krásnej nad Hornádom. Návštevníci si mohli prezrieť výstavu tradičného odevu, ručných prác, ľudových izieb a hospodárskych nástrojov.

MARTINA MATIOVÁ

Foto na strane: archiv

Zákaznícka kancelária v Košiciach v zmodernizovaných priestoroch

Svoje požiadavky súvisiace s odberom elektriny môžete od **5. novembra 2007** vybaviť osobne v novoupravených priestoroch Kontaktného miesta zákazníka a Regionálneho zastúpenia na **Hollého ulici č. 3** v Košiciach.

Energia pre vaše pohodlie

RWE Group

Knižnica zdroj informácií

Foto: Martina Matiová

Potrebujete si urobiť prezentáciu, tabuľku, alebo graf? Vyhľadať informácie na referát, vypracovať úlohu do školy, nájsť prácu či brigádu? Od septembra sme pre čitateľov knižnice bezplatne sprístupnili na samostatnom počítači internet. Získané informácie, vypracovaný referát.....si môžete vytlačiť (tlač: 2 Sk/strana).

Potrebujete si skenovať časť encyklopédie? Ďalšou výhodou pre našich čitateľov je možnosť bezplatného skenovania akýchkoľvek informácií alebo dokumentov. Počítač a multifunkčné zariadenie bolo zakúpené v rámci projektu „Knižnica zdroj informácií“ a sčasti zaplatené (25 000 Sk) z dotácie Ministerstva kultúry SR. V novembri sme ukončili tohtoročný nákup kníh pre našu knižnicu. Celkom v tomto roku pribudlo do knižnice cca 400 kníh všetkých žánrov pre čitateľov každej vekovej kategórie. Kompletné zoznamy kníh získate na našej internetovej stránke alebo v knižnici. Tešíme sa na Vás vo výpožičnom čase: pondelok, streda a piatok od 13.00 do 19.00 hod.

MARTINA MATIOVÁ

Pozvánka na výstavu

Vo Valalíkoch sa predstavi dňa 14. novembra výberom zo svojej tvorby známy rezbár, jubilant z Jasova Ľubomír Lomnický. Narodil sa 13. júna 1957 v Nižnej Myšli. Od malička ho voľačo ťahalo k drevu. Už ako chlapec rád pracoval s drevom. Boli to vtáčie búdky a rôzne výrobky z dreva. Neskôr navštevoval ateliér známeho košického sochára Vojtecha Löfflera, kde ho fascinovala jeho tvorba, hlavne krásne a jednoduché línie ženských postáv. Tvorba Vojtecha Löfflera ovplyvnila výtvarné videnie a cítenie Ľubomíra Lomnického na dlhé roky. Boli to najmä miniatúry i väčšie maľby, ženské postavy zo vzácnych drevín a iných materiálov. Tvorba Ľubomíra Lomnického je známa u nás i v zahraničí už vyše 25 rokov. Pravidelne sa zúčastňuje súťažných výstavných podujatí organizovaných Krajským osvetovým strediskom v Košiciach „Košická paleta.“ V regionálnych i krajských kolách súťaže získava najvyššie ocenenia. V posledných rokoch je tvorba Ľubomíra Lomnického vyhranená. Venuje sa hlavne ľudovej insitnej tvorbe a dreveným betlehemom. Výstava potrvá od 14.11. do 7. 12. 2007 vo veľkej zasadačke Obecného úradu.

ANDREJ GORE, Krajské osvetové stredisko Košice

Foto: archív autora

ZO ŽIVOTA MŠ BUZICE

Detský plač, ktorý sa ozýval prvé septembrové dni z našich tried, je už minulosťou. Deti do materskej školy prichádzajú a samozrejme aj odchádzajú so žiarivým úsmevom. A tým si zaslúžili množstvo prekvapení, z ktorých niektoré sa už uskutočnili a na ďalšie si ešte chvíľku počkáme.

Takmer každý deň nás v materskej škole navštevujú pani učiteľky z Centra voľného času v Košiciach. Deti sú prihlásené v týchto krúžkoch - anglický jazyk, tanečný, výtvarný a počítačový krúžok, ktorý sa realizuje v počítačovej miestnosti v Základnej škole vo Valalíkoch. Veľký úspech malo u detí odpoľudnie „masiek a strašidiel“. Pani učiteľkám a mamičkám sa fantázia zapla na plné obrátky a deti sa, akoby mávnutím čarovného prútika, razom zmenili na strašidelka, duchov, bosorky a iné zaujímavé masky. Bolo to skutočne strašidelné... Neveríte? Opýtajte sa detí z mladšieho oddelenia. Rekordy v rôznych súťažiach padali jedna radosť, takmer ako na Košickom maratone. A na záver bola diskoteka, počas ktorej sa už strašidlá menili opäť na deti, aby naši mladší kamaráti videli, že to neboli skutoční duchovia, ale len takí rozprávkoví.

Aby ste si nemysleli, že v materskej škole sa len zabávame, ale aj „pracujeme“, o tom svedčí projekt „Bezpečná komunita“. Jeho cieľom je, rozširovať a upevňovať poznatky detí týkajúce sa nielen vlastnej bezpečnosti, ale aj kamarátovej.

(pokračovanie na strane 5)

Foto: Helena Štelcová

(dokončenie zo strany 4)

Pritom to nesúvisí len s bezpečnosťou na cestách, ale aj hrách doma, v parkoch, pri styku s cudzími ľuďmi. Sú v ňom zinscenované rôzne situácie tak, aby deti vedeli rozlíšiť, čo je v danej chvíli správne a čo nesprávne. Celým projektom nás sprevádza pesík Bezpečko, ktorý nás stráži a usmerňuje. Projekt má formu súťaže. Za celú školu vyrobíme leporelo, v ktorom sa odzrkadlí, čo všetko sme si zapamätali.

Aj my vieme, že po práci príde zaslúžený oddych. K nám prišiel v podobe pána Hrehu. Tento pán nás navštevuje pravidelne a stále má pre nás pripravené zaujímavé divadielko, tentokrát to boli Kozliatka a vlk. No my sme vďaka Bezpečkovi, hneď od začiatku vedeli, že kozliatka by tie vrátka vlkovi nemali otvárať... Popri všetkých aktivitách sme nezabudli ani na zdravie našich najmenších. Zopár druhov ovocia a zeleniny, ktoré sa im urodili v záhradách, si priniesli do školy v rámci Dňa zdravej výživy.

Foto: Helena Štelcová

Deti rozlišovali tieto druhy nielen podľa vzhľadu, ale aj chuti a vône.

Keďže sa nám zvýšil počet detí s celodennou starostlivosťou, bolo potrebné zakúpiť nové ležadlá. No nákupy sa tým neskončili, práve naopak. V jedálni nám pribudli krásne stoličky, v triedach sa deti hrajú s ďalšími novými hračkami a nielen deti, ale aj pani učiteľky sa potešili novým didaktickým pomôckam. V staršom oddelení sa nám dokonca podarilo zriadiť „Legokútik“, s ktorým sa môže pochváliť len máloktorá škola. Bez finančnej podpory Obecného úradu Valaliky, by

sa nám nič z toho nepodarilo zrealizovať, preto mu patrí veľká vďaka.

A s prekvapením sme ešte stále neskončili. V mesiaci november nás čaká návšteva Bábkového divadla v Košiciach. Keďže sa Vianoce čoraz viac blížia, bude to predstavenie Košický Betlehem so živými hercami. Pomaly sa pripravujeme na príchod Mikuláša a vymýšľame darčeky pre rodičov, ktoré si od nás nájdu pod stromčekom. Či sa nám to všetko podarilo zrealizovať a ako to dopadlo, to Vám napíšeme nabudúce...

KOLEKTÍV MŠ BUZICE

ZO ŽIVOTA MŠ VŠECHSVÄTÝCH

Prevádzka a bežný každodenný život v našej materskej škole je prispôsobený požiadavkám humanisticko-tvorivej výchovy. Výchova, ktorá je zameraná na výchovu dobrého a tvorivého človeka.

Okrem rozvíjania kognitívnych stránok detí sa zameriavame na rozvoj ich celkovej osobnostnej stránky - non-kognitívny rozvoj, ktorý zahŕňa emocionálny, sociálny rozvoj, rozvoj motivácie, etiky, morálky, autoregulácie a oblasť tvorivosti. Nemalú úlohu tu zohráva aj rozvoj estetického vnímania a cítenia, t.j. pestovanie citových vzťahov a prežívanie krásy. Pritom dbáme, aby deti neboli len pasívnymi konzumentmi ich vlastného rozvoja, ale aby svojou vlastnou tvorivou aktivitou prispievali k rozvoju vlastnej osobnosti žiaducim smerom dopredu. A preto deti majú umožnené okrem bežných každodenných tvorivých činností a aktivít, v prípade potreby a záujmu, aj hlbšie rozvíjať svoje schopnosti a to navštevovaním krúžkov. Výtvarný krúžok navštevuje 17 detí, anglický jazyk 21 detí a tanečný krúžok 9 detí. Snažíme sa podnecovať deti k aktivite, tvorivosti, rozvoju ich schopností, korigovať, usmerňovať, ale aj plniť ich prania a túžby, hlavne ak vedú k napredovaniu žiaducim smerom s pozitívnymi výsledkami. Jedným z takýchto požiadaviek a prání je aj „Noc bez mamičiek“.

Deti, tak ako to vždy býva, opäť prežili príjemný večer a noc bez svojich mamičiek v škôlke. Večer bol vyplnený rozličnými aktivitami, hrami, zábavou, tvorivosťou, upevňovaním a utužovaním kamarátskych vzťahov. Deti si spoloč-

ne zahráli svoje obľúbené hudobno pohybové hry. Sledovali spolu rozprávku z CD. Úžasná a vydarená bola pyžamová diskotéka, na ktorej sa deti poriadne vyšantili. Čar noci dotvárali strašiaci z tekvic, ktoré sme spoločne zhotovovali a vyzdobovali rôznymi plodmi jesene. Využívali sme nazbierané šípky, kukuricu, gaštany... Zvláštna, čarovná atmosféra nastala, keď sme zhasli svetlá a svietili len sviečičky v strašičkách. Pred spaním nechýbala ani krátka modlitbička ako poďakovanie sa nebičku za príjemne prežitý večer v škôlke. Nasledovala krásna rozprávko a čarovne podaná rozprávkočka na dobrú noc. A potom už len sladké sničky našich drobčov. A ráno po prebudení ich prvé slová zneli: „Ako dobre bolo! Vydržali sme bez rodičov. Už nie sme žiadni bojkovia a tešíme sa na ďalšiu noc bez mamičiek.“ K rozvoju estetického vnímania a cítenia prispel aj koncert „uja Luba“, ktorý sa uskutočnil 19. októbra. Ujo Lubo zaujal deti tak ako vždy. Tentokrát už známou rozprávkou „O vlkovi a kozliatkach“, ktorú však podal svojším, originálnym, pútavým a tvorivým spôsobom.

Koncert prispel k rozvoju estetického prežívania, k chápaniu a prežívaniu krásy v umení. Naším zámerom je viesť deti ku schopnosti vnímať a produkovať krásu, dobro, prejavovať lásku a priateľstvo k ľuďom, prírode, veciam, k umeniu. Snažíme sa vytvárať podnetné výchovné prostredie, ktoré priaznivo prispieva k naplňaniu cieľa humanisticko-tvorivej výchovy, ktorým je integrovaná, kultivovaná osobnosť realizujúca kvalitný život.

KOLEKTÍV MŠ VŠECHSVÄTÝCH

Vážení itatelia, milí naši priaznivci,

po dlhšom čase sa Vám chceme opäť pripomenúť, a to predovšetkým našim pričinením do kultúrno-spoločenského diania v našej obci a v okolí, ale aj novými informáciami o našej škole v novom školskom roku 2007-2008.

Minulý školský rok sme ukončili našu činnosť s bilanciou 73 podujatí rôzneho druhu, ako sú koncerty, výstavy, koncertné zájazdy, koncertné prehliadky, súťaže a rôzne iné príležitostné vystúpenia. Poslednými vydatenými boli absolventský koncert, na ktorom sa predstavilo 44 absolventov hudobného, tanečného a výtvarného odboru, koncertný zájazd do Gelnice, kde naši žiaci účinkovali na spoločnom koncerte so študentmi Prešovskej univerzity, koncertná prehliadka žiakov akordeónistov

všetkých košických umeleckých škôl a našej školy, konaná u nás vo Valalíkoch, a celkom posledným, na záver školského roka, bolo vystúpenie našich žiakov na obecných slávnostiach, tzv. Dni Obce Valalíky.

Najlepším ukazovateľom záujmu o štúdiu na našej škole sú vždy talentové skúšky a začiatok nového školského roka, s čím súvisí počet prihlásených žiakov. Za posledné tri roky si škola udržiava stabilný počet záujemcov, čo činí približne 570 žiakov. V tomto školskom roku 2007-2008 školu navštevuje 574 žiakov, z toho hudobný odbor 362 žiakov, tanečný odbor 93 žiakov, výtvarný odbor 102 žiakov a literárno-dramatický odbor 11 žiakov.

Vzácnosťou hudobného odboru je štúdium dospelých, kde v tomto školskom roku evidujeme 6 žiakov. Škola sa veľmi teší aj našim najmenším a

najmladším žiakom výtvarného odboru. Je to 15 malých výtvarníkov z Materskej škôlky Všetechsvätých, ktorí sú súčasťou našej výtvarnej prípravky a každý štvrtok navštevujú náš školský ateliér. Určite o nich ešte budeme počuť, pretože ich výtvarné práce budú prezentované na samostatnej výtvarnej výstave.

Z pripravovaných podujatí by som zároveň chcela upozorniť, náš malý verejný koncert, ktorý sa uskutoční v sobášnej sále kultúrneho domu a je plánovaný v polovici novembra, a na veľký vianočný koncert, ktorý sa uskutoční vo veľkej sále kultúrneho domu, a ktorý pre Vás pripravujeme v polovici decembra.

Ostaňte návštevníkmi našich podujatí aj naďalej, tešíme sa na ďalšie stretnutia s Vami.

**S úctou DARINA GAZSIOVÁ,
riaditeľka ZUŠ Valalíky**

Foto na strane: Róbert Hanyus

OBECNÝ ÚRAD INFORMUJE

Upozor ujeme na možnosti stravovania v našej obci

Máte doma robotníkov, ktorí Vám rekonštruujú dom? Nestihli ste navariť? Prechádzate našou obcou a nevíte, kde by sa dalo dobre naobedovať? Dávame Vám do pozornosti našu Školskú jedáleň pri Obecnom úrade Valalíky. Každý pracovný deň, t.j. od pondelka do piatka pripravuje teplú stravu, a to nielen pre dôchodcov, školy, zamestnancov obecného úradu, ale pre každého, kto má o stravu záujem.

Školská jedáleň je vybavená moderným zariadením na prípravu jedál, ktorým je konvektomat. Vďaka tomuto zariadeniu je zaručená príprava zdravých jedál na báze horúceho vzduchu a pary. Nutričná hodnota jedál je teda

veľmi vysoká. Pestrý výber varených jedál je často doplnený aj ovocím, jogurtom či múčnikom.

Ako si objednať teplú stravu?

Je to veľmi jednoduché. Stačí ráno do 8.00 h nahlásiť vedúcej školskej jedálne pani Janke Urblikovej počet obedov na telefónnom čísle 69 97 764. Cena jedného obeda je 60 Sk na osobu. Výdaj stravy je v priestoroch školskej jedálne (pri Materskej škole Všetechsvätých, Poľná ulica) od 12.00 - 13.00 h. V prípade, ak má záujem o stravu dôchodca, cena obeda je 32 Sk. Objednaný obed je možné si prevziať aj v obedári, ktorý si záujemca o stravu prinesie so sebou.

Navštívte našu školskú jedáleň, určite to neolutujete!
Tešíme sa na Vás.

Ing. Jana LABANSKÁ

15. október 2007 - de darcovstva vo Valalikoch

Vyzývali sme našich občanov, aby prišli darovať krv a Valaličania prišli. Tím lekárov a ošetrovateľov z Národnej transfúznej služby SR v Košiciach k nám zavítal so svojou mobilnou odbernou jednotkou, aby odobrali krv všetkým darcom, ktorí prišli v pondelok do veľkej zasedačky obecného úradu. Z celkového počtu 30 dobrovoľných darcov bola krv odobratá iba 13-tim. Príčinou neodobratia krvi bol zvyčajne vyšší krvný tlak, nedostatok železa v krvi, prekonanie choroby v

nedávnej minulosti ... Nikto z dobrovoľných darcov však neodchádzal sklamaný, pretože sme chceli pomôcť iným ľuďom.

Kto nestihol odber u nás vo Valalikoch, môže darovať krv na pracovisku Národnej transfúznej služby SR v Košiciach na Triede SNP 1. Je potrebné si so sebou priniesť občiansky preukaz, kartu poistenca a preukaz darcu (ak ho máte). Pred odberom pite veľa tekutín, nekonzumujte masné jedlá, nepite alkohol, nefajčite a dop-

rajte si dostatok spánku. Každý dobrovoľný darca získa stravný lístok v hodnote 60 Sk, vitamínový balíček (iba poistenci Spoločnej zdravotnej poisťovne), malé občerstvenie a potvrdenie pre zamestnávateľa. Nájdite si milí Valaličania čas, aby ste si mohli odniesť dobrý pocit, že ste pomohli chorému človeku prežiť. Lebo nikdy neviete, kedy budete krv potrebovať práve Vy.

Ing. JANA LABANSKÁ

SPOLO ENSKÁ KRONIKA OBCE

Narodili sa:

Jakub Vereb, Buzice
Alexander Horváth, Buzice
Dušan Sajko, Buzice
Sofia Zubková, Buzice
Simona Eliašová, Bernátovce

Opustili nás:

Marko Vadász, Buzice
Ladislav Molnár, Košťany

Gustáv Šimko, Košťany
Štefan Horváth, Bernátovce

Uzavreli manželstvo:

Erik Kopper, Buzice
Bc. Janette Příkazská, Púchov
Jozef Orlovský, Košťany
Anna Bačová, Geča
Dušan Jano, Kokšov-Bakša
Stanislava Jošková, Buzice

ZO ŽIVOTA ZŠ

Vyrastie v obci ZELENÁ ŠKOLA ?

Žijeme v dobe, kedy dochádza k zásadnej prestavbe spoločnosti a tak aj škôl. Rodič pri výbere školy pre svoje dieťa uvažuje: "Prečo by som mal dať dieťa práve na túto školu?" Rodičia, ktorí vychovávajú svoje deti k nekonzumnému spôsobu života, kreativitě a empatickému vnímaniu svojho okolia si vyberú práve Zelenú školu.

V tomto školskom roku sa naša ZŠ vo Valalikoch zapojila do projektu „ZELENÁ ŠKOLA“ a usiluje sa získať certifikát „Zelená škola“, ktorý má medzinárodnú platnosť a je súčasťou celosvetového programu Eco-Schools.

Pod vedením Kolégia Zelenej školy vytvorí škola komunitu školy, žiakov, rodičov, obecného úradu a občanov našej obce, ktorým záleží na životnom prostredí na miestnej aj celosvetovej úrovni. Zapojenie do projektu prináša množstvo aktivít, ktoré pomôžu zlepšiť životné podmienky nás všetkých za pomoci odborných konzultantov, školení, možnosti zefektívnenia ekonomiky prevádzky školy v hospodárení s vodou, energiou, odpadmi a pod.

Uvítame aj pomoc, nové nápady a riešenia ekologických problémov, ktoré trápia aj vás, milí Valaličania. koordinátor Zelenej školy Mgr. Monika Bieliková, uč. ZŠ Valaliky

Ako žije naša škola.....

.....posúďte sami.....a to sme všetko ani neuviedli z priestorových dôvodov...

Deň jablka

Eko klub

Medzinárodný deň knižnic

Foto na strane: archív ZŠ

Halloweenská noc

30. MÁJ 2007

Prítomní poslanci: Ing. M. Tóth, P. Jakab, J. Arvai, J. Domanič, P. Kacvinská, J. Kľučár, D. Kmec, Ing. O. Palenčár, M. Tóth

OZ vzalo na vedomie:

- Správu o činnosti Obcej rady Valaliky od ostatného zasadnutia OZ a správu o plnení uznesení z ostatného zasadnutia OZ,
- informatívnu správu o plnení rozpočtu obce za 1. štvrtrok 2007,
- informatívnu správu o príprave obce Valaliky na programovacie obdobie 2007-2013 z fondov EÚ,
- správu o investičnej výstavbe v obci,
- správu o príprave kultúrno-spoločenských podujatí na najbližšie obdobie,
- informáciu o prenájme miestnosti v MŠ Vsechsvätých pre Základnú školu Valaliky za účelom zriadenia žiackej firmy v rámci projektu ESF,
- informáciu obce o podaní žiadosti na Krajský pamiatkový úrad o odbornú a metodickú pomoc na obnovu miestnych pamätihodností.

OZ schvaľuje:

- VZN č. 1/2007, ktorým sa vydávajú zásady nakladania s finančnými prostriedkami v oblasti sociálnych vecí,
 - VZN č. 2/2007, ktorým sa upravuje postup pri poskytnutí finančných prostriedkov na vykonávanie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
 - VZN č. 3/2007 o úhradách za služby poskytované obcou Valaliky,
 - prenájom časti priestorov objektu Pekárne, súpisné číslo I. 42, Hlavná 37, Valaliky o výmere cca 40 m² pre podnikateľa Jozefa Tučeka, bytom Športová 8, Valaliky za účelom zriadenia predajne potravín za cenu 1000 Sk/m²/rok,
 - zaradenie pomníka náhrobného kameňa nachádzajúceho sa v časti pôvodného cintorína v časti Buzice do zoznamu miestnych pamätihodností podľa zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu na parcele č. 7-178/2 k.ú. Valaliky,
 - aktualizáciu projektovej dokumentácie na rekonštrukciu ZŠ Valaliky na účely podania žiadosti z fondov EÚ v rámci programovacieho obdobia 2007-2013,
 - zabezpečenie projektovej dokumentácie na rekonštrukciu budovy bývalého notárskeho úradu Valaliky, súpisné číslo III.63, Kostolná 7, Valaliky,
 - zabezpečenie vypracovania urbanistickej štúdie na I. etapu priemyselného parku Valaliky.
- OZ súhlasí:**
- so zahájením projekčných príprav rekonštrukcie objektu Pekárne Buzice, súpisné číslo I.42, Hlavná 37, Valaliky a zároveň súhlasí so začatím rokovania s Jozefom Tučekom o prenájme celého objektu po vykonanej rekonštrukcii za účelom zriadenia pekárne,
 - s vyradením a následným odpredajom prebytočného majetku 126 ks cestných panelov za cenu 700 Sk/ks.
- OZ nesúhlasí:**
- so žiadosťou pani Ľubice Gazdošovej, bytom Fábryho 12, Košice o ukončenie nájom-

nej zmluvy k 1.6.2007 a trvá na výpovedi nájomnej zmluvy až po uplynutí 3-mesačnej výpovednej lehoty, t.j. 30.6.2007.

OZ ukladá:

- predsedovi Stavebnej komisie OZ prerozovať funkčné využitie východnej časti záhradkárskej lokality v časti Buzice a predložiť OZ stanovisko v termíne do nasledujúceho zasadnutia OZ.

4. JÚL 2007

Prítomní poslanci: Ing. M. Tóth, J. Domanič, P. Kacvinská, J. Kľučár, V. Mitro, Ing. O. Palenčár

OZ schvaľuje:

- Smernicu pre interný postup organizácie pri aplikácii zákona č. 26/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní v predloženej znení,
- výmenu parcely č. 1247/86, ktorá je v majetku obce za parcelu č. 1247/100 vlastníka Ladislava Slivku s tým, že rozdiel vo výmene parciel, ktorá je v prospech Ladislava Slivku vyplatí obce za cenu 300 Sk/m²,
- kúpu pozemku parcela č. 1247/104 o výmere 194 m² od vlastníčky Tatiany Budjačovej, Popradská 5, Košice za cenu 80 000 Sk.

OZ ruší:

- Smernicu pre interný postup organizácie pri aplikácii zákona č. 26/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní zo dňa 30.1.2007.

30. AUGUST 2007

Prítomní poslanci: Ing. M. Tóth, P. Jakab, P. Arvai, J. Domanič, P. Kacvinská, J. Kľučár, V. Mitro, Ing. O. Palenčár

OZ berie na vedomie:

- informáciu o investičnej výstavbe v obci, informáciu o plnení rozpočtu obce za 1. polrok 2007,
- informáciu o výsledku kontroly NKÚ,
- menovanie likvidačnej a vyradovacej komisie v zmysle návrhu na vyradenie majetku zo dňa 6.8.2007 v zložení: Ing. O. Palenčár - predseda komisie, J. Palenčárová-člen, M. Vavreková-člen.

OZ schvaľuje:

- rozpočtové opatrenie č. 2/2007, ktorým sa zvyšujú celkové príjmy o 1 723 tis. Sk a celkové výdavky rozpočtu o 1 723 tis. Sk. Celkové príjmy: 53 557 tis. Sk. Celkové výdavky: 53 557 tis. Sk.,
- vyradenie nefunkčného a poškodeného majetku obce v súlade s návrhom na vyradenie majetku zo dňa 6.8.2007,
- prenájom priestorov bývalej videopožičovne (v objekte prevádzkárne na Kostolnej ulici, parcela č. 6, súpisné číslo 3.63) pre žiadateľa Romana Podrackého, bytom Slniečná 6, Valaliky o výmere 8,6 m² za účelom zriadenia stávkovej kancelárie za cenu 800 Sk/m²/rok.
- odpredaj parcely č. 1013/4 k.ú. Valaliky dedičom po nebohom Františkovi Vadasovi za cenu 1 Sk pod podmienkou povedenia oplotenia do pôvodného stavu na základe vytyčenia oprávnenou osobou,
- odkúpenie nehnuteľnosti - záhrady, parcela č. 1247/118 k.ú. Valaliky od Štefana Patakiho, bytom Hronská 8, Košice v záhradkárskej lokalite v Buziciach o výmere 436 m² za cenu 350 Sk/m².

OZ ruší:

- uznesenie č. 9/2002.

24. OKTÓBRA 2007

Prítomní poslanci: Ing. Tóth, P. Jakab, J. Arvai, P. Arvai, J. Domanič, P. Kacvinská, J. Kľučár, D. Kmec, V. Mitro, M. Tóth

OZ berie na vedomie:

- správu o plnení uznesení z predchádzajúcej schôdze OZ,
- Správu o výsledku kontroly hospodárenia s finančnými prostriedkami a dotáciami použitými na individuálne potreby obcí a v rámci vlastnej investičnej činnosti v obci Valaliky september 2007 od NKÚ a Správu o prijatých opatreniach na odstránenie zistených nedostatkov na základe vyššieuvedenej kontroly.
- pozvanie družobnej obce Košťany nad Turcom na slávnostnú akadémiu pri príležitosti výročia klubu dôchodcov.

OZ schvaľuje:

- VZN č. 4/2007 o státi a parkovaní vozidiel a hlásení nežiaducich vozidiel na verejných priestranstvách obce Košťany nad Turcom na slávnostnú akadémiu pri príležitosti výročia klubu dôchodcov,
- návrh kompetencií starostu obce Valaliky pri zmenách rozpočtu obce nasledovne:
 - a) presuny medzi položkami v rámci kapitoly v bežnom rozpočte,
 - b) presuny medzi kapitolami do 200 tis. Sk v bežnom rozpočte v jednotlivých prípadoch,
 - c) dotácie na prenesené kompetencie v bežnom rozpočte príjmov a výdavkov,
 - d) úpravy bežného rozpočtu príjmov a výdavkov do 200 tis. Sk v jednotlivých prípadoch.
- použitie rezervného fondu do výšky 330 000 Sk na kapitálové výdavky nákup pozemkov od Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti a.s.
 - uzavretie Zmluvy o kúpe nehnuteľností pozemky, parcela v k.ú. Valaliky:
 - a) 955/3 o výmere 331 m²,
 - b) 955/4 o výmere 190 m²,
 - c) 956 o výmere 613m²
 od vlastníka Východoslovenská vodárenská spoločnosť a.s. za cenu 329 600 Sk.
 - rozpočtové opatrenie č. 3/2007,
 - zverenie majetku obce rozvodné vodovodné potrubie na ulici Kokšovská, Okružná a Krížna do správy VVS a.s. v účtovnej hodnote 4 055 230 Sk.
 - návrh plánu kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce na obdobie 10/2007-03/2008.
- OZ súhlasí:
 - s vyradením majetku obce podľa prílohy k uzneseniu,
 - s výpoveďou nájomnej zmluvy dohodou k 31.10.2007 s nájomníčkou Janou Klimekovou, bytom Slniečná 11, Valaliky a zároveň súhlasí s odkúpením technického zariadenia predelových stien na poschodí a prizemí včítane poštovej schránky a vchodového zvončeka v celkovej cene 20 000 Sk.
- OZ nevyhovuje:**
 - žiadosti predsedu Spoločenstva vlastníkov bytov pána Milana Gajdošovci o správu bytového domu na ulici Okružná 20, Valaliky.
- OZ ukladá:**
 - predsedom komisii: kultúrnej, sociálnej a stavebnej vypracovanie požiadaviek komisii na výdavkovú časť rozpočtu obce na rok 2008, 2009, 2010 do 20.11.2007.

Odhad vplyvu emisií spa ovne TKO (KOSIT a.s.Košice) na kvalitu životného prostredia a zdravia obyvate ov obce Valaliky

Košická spaľovňa komunálneho odpadu Kosit a.s. sa nachádza cca 5 km vzdušnou čiarou juhovýchodne od okraja mesta Košice. Do prevádzky bola spustená v roku 1990, jej účelom je spaľovanie tuhých domových a priemyselných odpadov z mesta Košice a okolia. Na základe výsledkov merania emisií je podľa platných právnych predpisov zaradená ako veľký zdroj znečistenia ovzdušia.

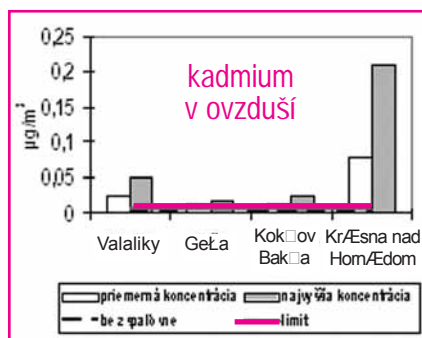
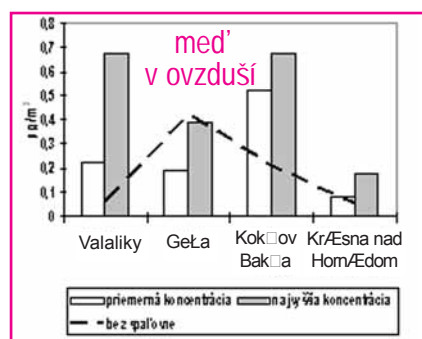
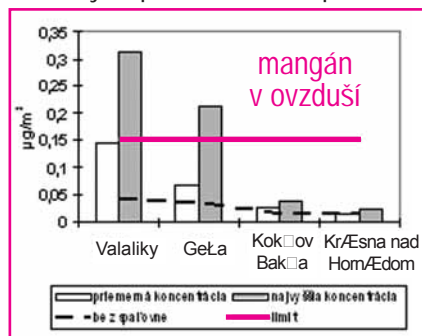
V rokoch 2003 - 2007 pracovníci Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach realizovali zdravotno výskumné práce na projekte „Vplyv košickej spaľovne TKO na životné prostredie a zdravie okoložijúcich obyvateľov“. Boli vytypované štyri obce, ktoré sú lokalizované najbližšie k spaľovni a to z južnej strany Kokšov-Bakša, Geča, Valaliky a zo severnej strany Mestská časť Košice - Krásna, v ktorých bol uskutočnený monitoring kvality zložiek životného prostredia (voľné ovzdušie, orná pôda, voda) a biomonitoring spolu u 250 obyvateľov. Z obce Valaliky sa tohto projektu zúčastnilo 64 obyvateľov. Vo voľnom ovzduší boli sledované koncentrácie PAU, ťažké kovy, oxidy dusíka, uhlíka, síry, kyselina chlorovodíková a prach, v ornej pôde a vode koncentrácie ťažkých kovov a v rámci biomonitoringu bola sledovaná prítomnosť a kumulatívna schopnosť kovov v biologickom materiáli a ich možný vplyv na zdravotný stav obyvateľov. Z výsledkov merania emisií vyplýva, že od roku 2003 koncentrácie všetkých merných exhalátov v spaľovni vykazujú klesajúcu tendenciu, ťažké kovy sa dostali až na podlimitnú úroveň.

Pracovníci Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach monitorovali koncentrácie imisí vo voľnom ovzduší (v dýchacej zóne človeka) vybraných štyroch obcí v čase, keď bola prevádzka spaľovne pre rekonštrukciu dlhodobšie odstavená a v čase, keď bola v plnej pre-

vádzke. Monitorovanie prebiehalo ako 24 hodinový odber vzoriek v každom ročnom období. Z vyššie uvedených monitorovaných exhalátov prípustné alebo doporučené limitné hodnoty namerané v obci Valaliky prekračovali len u ukazovateľa ťažké kovy a to u kadmia, mangánu a niklu. Omnoho vyššie koncentrácie v čase plnej prevádzky spaľovne boli namerané aj u medi, lenže najvyššia prípustná koncentrácia pre tento kov v ovzduší v životnom prostredí nebola v SR zatiaľ legislatívne stanovená. Nasledujúce grafy znázorňujú priemerné a najvyššie koncentrácie kovov namerané v čase, keď bola spaľovňa mimo prevádzky a v čase jej plnej prevádzky.

V poslednom období sa čoraz častejšie kladie dôraz na skúmanie urbánnych pôd z hľadiska potencie-

nálneho rizika ohrozenia zdravia človeka, nakoľko s týmito pôdami sme či už v priamom alebo nepriamom dennom kontakte. V pôdach sa môžu akumulovať ťažké kovy, kontaminanty z priemyselnej výroby, exhaláty z dopravy a banskej činnosti ako aj cezhraničné emisie. Prostredníctvom prachových častíc z pôdy sa tieto rizikové látky môžu dostávať rôznymi spôsobmi (napr. vdychovaním, potravinovým reťazcom) do ľudského organizmu a tým ohrozovať zdravie ľudí. V obciach lokalizovaných blízko košickej spaľovne bolo odobratých spolu 20 vzoriek ornej pôdy, v každej obci od 5 majiteľov záhrad pri rodinných domoch. Vzorky pôd boli odobraté jednorazovo za účelom stanovenia koncentrácie ťažkých kovov (As,Sb,Cd,Cr,Cu,Pb,Hg,) a boli odobraté z lokalít, ktoré predstavujú severnú, južnú, východnú a západnú časť v obci a jedna vzorka bola všade odobratá cca v strede obce. Z výsledkov vyplynulo, že prípustná koncentrácia vo vzorkách pôdy v obci Valaliky bola prekročená v štyroch vzorkách u kadmia, v dvoch vzorkách u chrómu a medi a vyššie koncentrácie v porovnaní s inými lokalitami SR vykazuje aj antimón, ale pre tento kov nie je v SR zatiaľ zavedený limit. Z hľadiska prítomnosti antioxidantných prvkov v ornej pôde boli sledované aj koncentrácie zinku a selénu a u obidvoch boli zaznamenané priemerné nadlimitné koncentrácie. V rámci sledovania kvality pitnej vody v individuálnych vodných zdrojoch vo vytypovaných 4 obciach boli odobraté vzorky vôd spolu od 30 rodín, z obce Valaliky to bolo 11 vzoriek od obyvateľov, ktorí používajú studňu zdroj ako jediný zdroj pitnej vody (t.j. nemajú zavedený obecný alebo mestský vodovod). Laboratórne boli vo vode analyzované koncentrácie ťažkých kovov As, Sb, Pb, Cd a Hg. (pokračovanie na strane 10)

(dokončenie zo strany 9)

Z výsledkov vyplynulo, že v žiadnej vzorke v obci Valaliky nebol prekročený limit ani u jedného sledovaného ťažkého kovu.

Súčasťou zdravotného výskumu v obciach okolo spaľovne bol biomonitoring, realizovaný spolu u 250 obyvateľov. Zo 4 obcí bolo odobratých spolu 214 vzoriek krvi, 238 vzoriek moča a 86 vzoriek vlasov. Vo všetkých vzorkách boli laboratórne stanovené koncentrácie kovov - As, Sb, Pb, Cd a Hg. Výsledky boli porovnávané s doporučenými limitnými hodnotami v iných krajinách, pretože v SR nie sú zatiaľ zavedené. Z výsledkov rozboru vzoriek krvi od obyvateľov obce Valaliky vyplynulo, že z celkového počtu 59 vyšetrených u 52,5 % bol prekročený doporučený limit pre Sb, u 6,8 % As, u 3,4 % Pb, u 1,7 % Cd, a u 0 % Hg. Z výsledkov rozboru vzoriek moču vyplynulo, že z celkového počtu 56 vyšetrených z obce Valaliky u 33,9 % bol prekročený doporučený limit pre Sb, u 25,0 % As, u 5,4 % Cd, a u 0 % Pb a Hg. Z výsledkov rozboru vzoriek vlasov vyplynulo, že z celkového počtu 20 u 55,0 % bol prekročený doporučený limit pre Sb, u 50,0 % Cd, u 30,0 % Cd, a u 0 % As a Hg.

Záver: Spaľovňa komunálneho odpadu KOSIT a.s. Košice je v prevádzke cca 17 rokov, posledné 4 roky zaznamenávame klesajúcu tendenciu emitovaných znečistenín (v tonách za rok) do ovzdušia. Monitorovaním kvality zložiek životného prostredia sa zistilo, že zo sledovaných imisií (exhalátov v dýchacej zóne človeka) pokračujú v obci Valaliky povolené limitné koncentrácie u kadmia, mangánu a niklu, zvýšené koncentrácie vykazuje aj meď. V ornej pôde nadlimitné koncentrácie vykazujú kadmium, chróm, meď a antimón a v studniach, t.j. v in-

dividuálnych vodných zdrojoch nedošlo k prekročeniu žiadneho kovu. **V rámci realizovaného biomonitoringu sa zistilo, že v obci Valaliky u 57,7 % zo 135 vyšetrených vzoriek krvi, moču a vlasov bol prekročený doporučený limit jedného alebo viacerých sledovaných ťažkých kovov (As,Sb,Pb, Cd,Hg), s tým, že dominoval najmä antimón a arzén, ktoré sú vylučované močom respondentov a antimón je kumulovaný v ich vlasoch. Na základe výsledkov laboratórnych analýz ovzdušia, pôdy a biologického materiálu, najmä moču a vlasov a ich porovnaním, sme dospeli k záveru, že spaľovňa predstavuje v súčasnosti pre okolitých obyvateľov pravdepodobne starú záťaž a to znečistením pôdy a kumulatívnym účinkom kovov v biologickom materiáli. V súčasnom období v sledovaných obciach však nie je jediných zdrojom znečistenia ovzdušia a pravdepodobne i pôdy, výsledky biomonitoringu vo vzorkách krvi nasvedčujú, že riziko ohrozenia zdravia predstavujú ďalšie významné zdroje, ktorými sú pravdepodobne priemysel, doprava, domáce kúreniská, potravinový reťazec a životný štýl obyvateľov, na ktoré treba v rámci ochrany zdravia obyvateľov zamerať pozornosť.**

O týchto výsledkoch informovali pracovníci RÚVZ so sídlom v Košiciach obyvateľov obce Valaliky dňa 10. októbra 2007 v kultúrnom dome. V rámci prezentovania výsledkov bola i verejná diskusia spojená s výmenou názorov odborníkov a obyvateľov. V závere spoločného stretnutia bolo pracovníkmi RÚVZ navrhnuté dodržiavať tieto ochranné opatrenia:

- poľnohospodársku pôdu, v oblastiach v ktorých boli zistené nadlimitné koncentrácie kovov, nevyužívať na veľkopestovanie zeleninových

produktov určených na konzum, prípadne na predaj,

- pri narábaní s pôdou, pri jej obrábaní, a u detí pri hrách vonku, dodržiavať zásady osobnej hygieny t.j. dôkladné umývanie rúk, okamžité ošetrovanie drobných poranení,

-pri ošetrovaní (postrekovaní) rastlín, kríkov a stromov v záhradách nepoužívať chemické látky, ktoré znehodnocujú kvalitu plodov a pôdy,

- nevytvárať na vlastnom pozemku alebo v obci ďalšie zdroje znečistenia životného prostredia ako sú napríklad domáce kúreniská, v ktorých sa spaľujú zostatky z domácností, zbytky zo záhrady a pokosenej trávy na voľnom priestranstve,

- nevytvárať rôzne divoké skládky odpadov - ohrozujú životné prostredie a zdravie obyvateľov prostredníctvom prašnosti v ovzduší, prostredníctvom trusu vtáctva, hlodavcov a zveri. Skládky znečisťujú ornú pôdu a priesakovými vodami aj podzemné zdroje pitnej vody,

- v osobnej životospráve sa zamerať na správny pitný režim (nízko-mineralizované vody, ovocné a zeleninové šťavy, bylinné čaje), čo veľmi dobre napomáha organizmu očistiť sa od ťažkých kovov, za dôležité sa považuje odbúrať fajčenie (aj pasívne) a užívanie nadmerného množstva alkoholických nápojov, doporučuje sa zvýšiť v prirodzenej strave denný príjem vitamínov A, C, E (antioxidantov) ako aj zinku a selénu, alebo v prípade nedostatku v prírodnej forme doplniť si ich aj ako umelý výživový doplnok v spojení s vitamínom B 6, t.j. pyridoxínom.

MUDr. ZUZANA DIETZOVÁ,
Ing. JANA LABANCOVÁ a kolektív
Regionálny úrad
verejného zdravotníctva
so sídlom v Košiciach,
riaditeľ MUDr. Pavol Slezák

Počet nadlimitných vzoriek krvi, moču a vlasov.

obec	KRV						MOČ						VLASY					
	As	Sb	Pb	Cd	Hg	spolu	As	Sb	Pb	Cd	Hg	spolu	As	Sb	Pb	Cd	Hg	spolu
Valaliky	4	31	2	1	0	56	14	19	0	3	0	59	0	11	6	10	0	20
Geča	0	18	1	21	0	50	3	12	0	0	2	53	0	5	5	7	0	22
Kokšov Bakša	7	10	0	2	0	48	11	18	2	2	1	67	1	7	4	6	1	30
Košice Krásna	10	19	1	1	0	60	16	4	3	0	0	59	0	6	2	3	0	14

Naši muži

30.septembra sa začal nový ročník mužských súťaží. Naši muži nás už niekoľko rokov úspešne reprezentujú v 3.lige.Dnes máme za sebou 5 kôl.S radosťou môžeme konštatovať úspešný vstup nášho družstva do nového ročníka, keď zatiaľ nenarazili na súpera, s ktorým by si nedokázali poradiť. Naše družstvo zvíťazilo vo všetkých piatich stretnutiach. Postupne porazili Malý Kamenec a Vojčice rovnako 11:7,Čečehov 12:6,Michalovce 14:4 a Veľké Kapušany A13:5.Po týchto výsledkoch je naše družstvo na 1.mieste s náskokom jedného bodu pred družstvom Lokomotíva Košice D.O tento úspech sa pričínili Jozef Kacvinský, Roman Takáč, Milan Sepeši, František Blaňár ako aj Livka Drotárová a Dominika Lacková. Jedným bodom prispel aj Ľubo Sisák. Okrem týchto nastúpili aj Oliver Kováč a Ondrej Palenčár. Najvýraznejšou osobnosťou družstva sa ukazuje Jožko Kacvinský, ktorý zatiaľ ešte nenatrafil na súpera, pred ktorým by sa musel skloniť a má 100% úspešnosť. Veľmi úspešne vykročila aj L. Drotárová - vyhrala všetky stretnutia, ktoré hrala. Potom

Foto: autor

však nenastúpila pre povinnosti v reprezentácii žien Slovenska a pre zranenie. Veľkým prínosom je štart Milana Sepešihho po jeho návratu zo zahraničia. Okrem toho, že vyhral 7 z 8 stretnutí sa zaslúžil aj o prírastok do našej obce a veríme, že aj do STO -narodil sa mu syn Luca. Rodičom - stolným tenistom Petre a Milanovi blahoželáme! Veľmi dobre si zastala svoje miesto aj Domini-

ka Lacková-úspešnosť 60%.Spoločne zastal svoje miesto i F. Blaňár z Ruskova. Veríme, že naši stolní tenisti v nastúpenom kurze vydržia a pripravia našim priaznivcom veľa radosti.

P. S. Majka Krázelová reprezentovala staršie žiačky SR na Dunajskom pohári, teraz je na sústreďení žiackej reprezentácie pred Slovak open. Držíme palce! **L.ANDOR**

Desa rokov kalanetiky

„Pohyb ako taký môže svojim spôsobom nahradiť akýkoľvek prostriedok, ale nič na svete nemôže nahradiť pôsobenie pohybu.“

Torgato Tasso

Pravidelný pohyb ako napríklad beh, gymnastika, kalanetika, aerobic komplexne ovplyvňuje celý organizmus. Je však dôležité akceptovať poznatok: činnosť oslabuje optimálny pohyb posilňuje preťaženie škodí. Touto zásadou sa pri skupinovom cvičení riadim už približne desať rokov.

Naozaj, je to už desať rokov, čo sa stretávame vo veľkej sále kultúrneho domu vo Valalikoch. Každý pondelok a štvrtok o 18:30 si prídu zacvičiť okolo 20 žien rôznych vekových kategórií, dokonca aj pár detí, ktoré v ničom nezaostávajú za svojimi mamičkami. Naopak, rady sa pozeráme na našich drobcov, ako sa snažia zopakovať a tie najnáročnejšie zostavy. Rôzny nie je len vek, ale aj postava. Tým chcem apelovať na dámy obľúbenejších tvarov, aby

zahodili predsudky a zabudli na hanblivosť, pridajte sa k nám.V minulom roku našu spoločnosť, istý čas, spríjemňoval aj jeden mladý muž, pretože toto cvičenie nie je výhradne ženskou doménou.

Cvičenie trvá 1 hodinu, je rozdelené na dve časti. Prvá časť je aerobic, pri ktorom sa telo rozhýbe, zohreje. Cviky sú zoradené a vyberané tak, aby ich zvládol skutočne každý. V druhej časti kalanetika sa telo uvoľní, natiahne.

Stáva sa nám, že noví členovia pribúdajú aj v priebehu roka, keď už máme cviky dokonale osvojené. Ani to nie je problém, pretože novým cvičencom sa snažím venovať individuálne.Obecný úrad nám priestory poskytuje bezplatne, vstup je voľný. Na každé cvičenie však potrebujeme podložku (kvôli cvikom na zemi), vhodnú športovú obuv, chuť urobiť niečo pre svoje telo a trpezlivosť, pretože výsledky, ak nejaké očakávame, sa nedostavia okamžite.

BEÁTA LEŠKOVÁ

Koniec jesennej asti

Vážení futbaloví fanúšikovia, prišiel prvý novembrový víkend a naše 3 futbalové družstvá ukončili boje v jesennej časti. Žiacke „A“ mužstvo v krajských súťažiach a dorast v okresnej súťaži. Najlepšie umiestnenie po jesennej časti si vybojovalo žiacke družstvo, keďže tam hrajú svoju poslednú sezónu 6-ti hráči, ktorí by mali v ďalšej sezóne nastupovať už v družstve dorastu. V niektorých zápasoch príjemne prekvapili a nastrieľali aj vyšší počet gólov, ale v niektorých domácich sa im nepodarilo podať najlepší výkon. V posledných zápasoch hrali veľmi pekný futbal, z ktorého by sa mohli mladší hráči niečomu priučiť. Túto časť súťaže zvládlo mužstvo pod vedením trénera P. Kyselá a vedúceho družstva D. Hudyho celkom dobre a možno nás v jarnej súťaži prekvapia ešte lepšími výkonmi.

Najviac očakávame od družstva dorastu, ale tí mali počas sezóny zmenu trénera a občas na zápasy vonku aj málo hráčov. V jarnej časti súťaže by mohli trochu zabráť, lebo na vyššiu súťaž určite majú a keď sa ku kvalite pridá aj trocha taktiky, tak by mohli hrať súťaž na úrovni kraja. Jesennú časť skončili na 2. mieste pod vedením trénera L. Lovasa a vedúceho družstva M. Sedláka, ktorí to stihli aj popri tréningoch v „A“ mužstve. Muži, ktorí hrajú 5. ligu Skupiny juhovýchod, skončili na 9. mieste, keď v domácich zápasoch väčšinou zvíťazili, až na zápasy s Čičarovcami, ktorý prehrali 1:2 a remizovali 1:1 so Strážskym. Od začiatku súťaže sa držali v polovici tabuľky, ale prišli zranenia a štyroch hráčov zo základnej zostavy museli nahradiť hráči, ktorí k nám prišli zo susednej Barce na hostovanie. V derby zápasoch s Čaňou a Sokol'ňami sa im nedarilo, ale dúfam, že im to v jarnej časti súťaže na domácom ihrisku vyjde.

Jesenná časť prebiehala pod vedením trénera R. Bortáka a vedúceho mužstva M. Tkáča, ktorých azda

Foto na strane: A. Takáč

Dorastenci FC Valaliky

Žiaci FC Valaliky

najviac mrzel zápas v Nacinej Vsi, kde prehrali vysoko 8:0. Takyto výsledok nepamätajú ani najstarší priaznivci. Preto sa musíme postarať o kvalitnú zimnú prípravu a popripade aj posilnenie mužstva na niektorých postoch. Začiatkom októbra sme dostali aj jednu výbornú správu, že by sa malo začať s výstavbou multifunkčného ihriska s umelým povrchom v areáli nášho futbalového štadióna. Ihrisko budú využívať aj ostatní obyvatelia obce. Veríme, že nový predseda FK A. Takáč bude môcť pozvať na otvorenie tohto ihriska p. Galisa a nášho rodáka J. Timka čo najskôr. Športu zdar a futbalu zvlášť!

Priebežná tabuľka po 13. kole:

Čaňa	13	9	2	2	29:16	29
Medzev	13	8	2	3	25:13	26
Strážske	13	7	3	3	28:17	24
Čičarovce	13	7	3	3	25:18	24
Borša	13	7	1	5	24:17	22

Cejkov	13	7	1	5	22:16	22
Michal'any	13	6	2	5	27:18	20
Zalužice	13	5	2	6	19:19	17
Sokol'any	13	5	1	7	19:21	16
Valaliky	13	5	1	7	21:27	16
Vinné	13	4	2	7	16:31	14
Nac. Ves	13	2	5	6	20:26	11
Tušice	13	1	5	7	10:26	8
Plechotice	13	1	4	8	12:32	7

MAREK PAPCUN
tajomník FK

Valaličan - obecné noviny
Vychádzajú každé 2 mesiace.
Registrované OÚ číslo:
OÚ 1/1995 Dr.Čid
Vydáva: Obecný úrad obce
Valaliky
Grafická úprava a sadzba:
Ing. Miroslav DANKO
Tlač: PONT, s.r.o, Vrátna 58,
Košice
Náklad: 1 000 ks